

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ННІ
«Європейська школа бізнесу»
Юлія РЕМИГА
Від «**18**» _____ 2023р.
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Менеджмент

Київ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» оновлена на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня 073 спеціальності «Менеджмент» та навчальних планів схвалених на засіданні Вченої ради університету (протокол №8 від 03.09.2020 р.).

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ: Приймак Наталія Володимирівна, в.о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, кандидат економічних наук.

РЕЦЕНЗЕНТ: Ліснічук Оксана Андріївна, доцент кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, кандидат економічних наук, доцент.

Гарант ОП («Менеджмент»)

 Н. ПРИЙМАК

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, протокол № 12 від «30» серпня 2023 р.

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту «Європейська школа бізнесу», протокол № 1 від «11» вересня 2023 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація) Вивчення дисципліни дає можливість набуття знань щодо впливу держави на стан і розвиток суспільних процесів, свідомість, поведінку та діяльність особи і громадянина з метою досягнення цілей та реалізації функцій держави, які відображені у Конституції та законодавчих актах, шляхом запровадження державної політики, виробленої політичною системою та законодавчо закріпленої, через діяльність органів державної влади, наділених необхідною компетенцією, а також набуття навичок аналізу та оцінювання соціально-економічних процесів і явищ у суспільному середовищі та здійсненні професійної діяльності. Сучасний стан державного управління та адміністрування обумовлює необхідність поглибленого вивчення процесів державного управління, як складний процес до якого залучаються державні і громадські інституції, а також оволодіти вмінням реалізувати завдання та функції професійної діяльності на основі базових принципів державного управління та управлінських технологій.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції	
		28 год.	6 год.
		Практичні	
28 год.		6 год.	
Тижневе навантаження: аудиторних – 4, 0 самостійної роботи студента – 4, 4	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Самостійна робота	
		64 год.	108 год.
		Вид контролю:	
		іспит	іспит

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методологічні та практичні основи стратегічного управління та адміністрування публічної сфери, що являються основними складовими для досягнення цілей розвитку держави, громади, суб'єктів публічної сфери: органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів

громадянського суспільства, громадських організацій; підприємств, установ і організацій різних форм власності.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» є формування системи теоретичних знань про сутність і зміст поняття публічного управління та адміністрування, набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування суб'єктами публічної сфери законодавства, нормативних актів, засад та процедур в публічному управлінні; вивчення методів та технологій в публічному управлінні та адмініструванні, здобуття вмінь та формування компетенцій, які необхідні для виконання функціональних обов'язків та реалізації повноважень фахівця суб'єкта публічного управління та адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

1.2 Основними **завданням** вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування» є формування таких знань:

- теоретичних та методологічних основ публічного управління та адміністрування;
- вивчення сутності, законів, принципів і механізмів публічного управління та адміністрування;
- особливості сучасного стану функціонування системи органів публічної адміністрації;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування;
- розуміння системи публічного управління та адміністрування, принципів її організації;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
--	---

Результати навчання. Після опанування дисципліни студент повинен **знати:**

- структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- нормативно-правових актів та положень законодавства у сфері публічного управління та адміністрування;
- розуміння та використання технологій вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- знання основ електронного урядування
- вміння користуватися системою електронного документообігу;
- сучасні технології маркетингу та менеджменту в сфері публічного управління та адміністрування

вміти:

- здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку;
- коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов;

- застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності;
- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування» відводиться 120 години 4 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ В СУСПІЛЬСТВІ

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування.

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування. Методологічна основа. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна. Співвідношення управління та адміністрування. Держава як об'єкт публічного управління. Публічне управління як складна соціальна система. Українська модель публічного управління та адміністрування.

Тема 2. Основні теорії управління суспільством

Джерела ідей управління суспільством і країною. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною. Основні теорії та школи управління суспільством і країною другої половини ХХ століття. Японський варіант людських стосунків. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи. Публічне управління в контексті неокласичної теорії. Концепція раціонального вибору та "новий менеджеризм".

Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.

Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології. Співвідношення економіки та політичної економії. Особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство. Дія ринкових принципів у політичній сфері. Публічна сфера і публічна політика.

Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.

Сутнісні характеристики громадянського суспільства. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин. Місце і роль об'єднань громадян, політичних партій та громадських організацій у публічному адмініструванні. Публічна сфера і публічна політика державотворення.

Тема 5. Система державних органів публічного адміністрування.

Система органів публічної влади в Україні. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Держава як суб'єкт політичної влади. Постановка завдань вітчизняного публічного управління та адміністрування. Сутність публічного управління та його специфіка.

Тема 6. Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада.

Поняття муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування – демократична основа управління в державі. Основні фактори формування місцевого самоврядування. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування. Сфери управління та компетенції місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування. Інститути безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні. Вибори органів місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення.

Тема 7. Методологічні особливості публічного управління та адміністрування.

Закономірності публічного управління та адміністрування. Принципи публічного управління та адміністрування. Чинники вибору у публічному управлінні та адмініструванні. Базові моделі публічного управління та адміністрування. Самоорганізація в системі публічного управління та адміністрування. Поширені підходи у публічному управлінні та адмініструванні. Парадигма досліджень публічного управління та адміністрування.

Тема 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей. Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень. Взаємовідношення суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 9. Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування.

Функції держави та публічного управління. Контроль в публічному управлінні та адмініструванні. Розвиток технологій прийняття управлінських рішень. Технології менеджменту в публічному управлінні та адмініструванні. Планування нормотворчої діяльності. Розвиток нормативно-правових баз. Негативні управлінські явища та патології. Особливості антикризового управління.

Тема 10. Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування.

Структура механізму та органів публічного адміністрування. Типологізація органів публічного адміністрування. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування. Територіально-адміністративний аспект публічного адміністрування. Проблеми вибору найкращої форми правління. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.

Тема 11. Особливості оновлення публічного управління та адміністрування.

Адміністративне реформування. Поняття "адміністративна реформа". Адміністративно-правова реформа. Моделі, що фактично характеризують умови праці керівника в системі публічного управління. Моделі – об'єктом дослідження є діяльність керівника, а основним процесом і предметом дослідження - удосконалення діяльності керівника в системі публічного управління. Удосконалення діяльності керівника. Зміна моделі адміністративної культури. Адміністративні цінності організації. Сучасні методи формування адміністративної культури.

Тема 12. Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.

Бюрократія як наукова категорія. Основні ознаки та атрибути бюрократії. Поняття корупції та корупційних дій. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності. Фактори запобігання проявам корупції.

Тема 13. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування.

Поняття результативності та ефективності публічного адміністрування. Фактори результативності та ефективності публічного адміністрування. Фактори підвищення ефективності публічного адміністрування. Концептуальні засади підвищення результативності та ефективності

публічного адміністрування. Критерії результативності та ефективності публічного адміністрування. Вимір продуктивності, результативності та ефективності публічного адміністрування. Контрактна система та неокорпоративізм. Визначення ефективності та результативності публічного адміністрування.

Тема 14. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері та відповідальність у публічному управлінні.

Формування підходів до соціальної політики. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами. Основні види соціальної допомоги держави. Принципи оцінювання ефективності реалізації соціальної політики. Публічне адміністрування у сфері науки, культури та мистецтва. Забезпечення державою соціальної безпеки людини, громадянина та населення. Забезпечення державою безпеки прав та інтересів споживачів. Правопорушення та відповідальність. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування. Відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування. Правопорушення та відповідальність при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд.	С. р.		л	п	лаб.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ В СУСПІЛЬСТВІ												
Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Основні теорії управління суспільством	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада.	8	2	2	-	-	4	10	2	-	-	-	8
Тема 6. Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада.	8	2	2	-	-	4	10	-	2	-	-	8
Тема 7. Методологічні особливості публічного управління та адміністрування.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8

Тема 8. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.	8	2	2	-	-	4	10	-	2	-	-	8
Разом за змістовим розділом 1	64	16	16	-	-	32	70	4	4	-	-	62
Змістовий розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ												
Тема 9. Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування.	10	2	2	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Тема 10. Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 11. Особливості оновлення публічного управління та адміністрування.	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 12. Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	10	2	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8
Тема 13. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 14. Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері та відповідальність у публічному управлінні.	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим розділом 1	56	12	12	-	-	32	50	2	2	-	-	46
Усього годин	120	28	28	-	-	64	120	6	6	-	-	108

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет і методологічна основа публічного адміністрування	2
2.	Основні теорії управління суспільством	2
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	2
4.	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування	2
5.	Система державних органів публічного адміністрування	2
6.	Міське самоврядування та муніципальна публічна влада	2
7.	Методологічні особливості публічного управління та адміністрування	2
8.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	2
9.	Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування	2
10.	Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування	2
11.	Особливості оновлення публічного управління та адміністрування	2
12.	Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	2

13.	Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	2
14.	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері та відповідальність у публічному управлінні	2
Разом:		28

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет і методологічна основа публічного адміністрування	2
2.	Основні теорії управління суспільством	2
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	2
4.	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування	2
5.	Система державних органів публічного адміністрування	2
6.	Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада	2
7.	Методологічні особливості публічного управління та адміністрування	2
8.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	2
9.	Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування	2
10.	Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування	2
11.	Особливості оновлення публічного управління та адміністрування	2
12.	Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	2
13.	Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	2
14.	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері та відповідальність у публічному управлінні	2
Разом:		28

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет і методологічна основа публічного адміністрування	4
2.	Основні теорії управління суспільством	4
3.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер	4
4.	Громадянське суспільство як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування	4
5.	Система державних органів публічного адміністрування	4
6.	Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада	4
7.	Методологічні особливості публічного управління та адміністрування	4
8.	Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	4
9.	Функціонально-технологічні особливості публічного управління та адміністрування	6

10.	Механізми, органи, методи та стилі публічного управління та адміністрування	6
11.	Особливості оновлення публічного управління та адміністрування	6
12.	Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	6
13.	Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування	4
14.	Основні засади публічного адміністрування в соціальній сфері та відповідальність у публічному управлінні	4
Разом		64

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Які поняття є ключовими для розуміння сутності та особливостей публічного управління та адміністрування?

2. Охарактеризуйте поняття «держава» та «публічна влада».

3. Надайте відомі Вам визначення поняття «публічне управління».

4. Надайте визначення публічного управління, виходячи з властивості цілеспрямованості.

5. Охарактеризуйте публічне управління та адміністрування з погляду системного підходу.

6. Що являє собою діяльнісна модель публічного управління?

7. Поясніть, чим відрізняється публічне управління від менеджменту.

8. Охарактеризуйте міжрівневу взаємодію у системі публічного управління та адміністрування.

9. Які завдання стоять перед наукою публічного управління та адміністрування у зв'язку з трансформацією його моделі, досягненням необхідного рівня різноманітності системи публічного управління, забезпеченням випереджаючого управління?

10. Сформулюйте завдання науки публічного управління та адміністрування у зв'язку з розвитком проблемних ситуацій у процесах державотворення, врахуванням різноманітних чинників впливу суспільних трансформацій на ефективність і результативність публічного управління, розвитком сучасної публічної кадрової політики.

11. Охарактеризуйте публічне управління та адміністрування як економічну, освітню та наукову галузь.

12. Яку роль відіграє Національна академія публічного управління при Президентові України у становленні галузі знань «Публічне управління та адміністрування»?

13. Охарактеризуйте місце і роль науки публічного управління та адміністрування серед інших наук.

14. Розкрийте сутність поняття "наукове управління".

15. Що є об'єктом та предметом дослідження теорії публічного управління?

16. Охарактеризуйте міжрівневу взаємодію у системі публічного управління та адміністрування.

17. Що являють собою внутрішня та зовнішня взаємодії у системі

публічного управління та адміністрування?

18. Назвіть складові взаємодії у системі публічного управління та адміністрування.

19. Охарактеризуйте модель системної організації управління суспільством.

20. Як можна характеризувати чинну модель публічного управління та адміністрування в Україні?

21. Назвіть основні напрями та процеси публічного управління та адміністрування як системи діяльності.

22. Охарактеризуйте напрям публічного будівництва (державотворення) в моделі публічного управління та адміністрування.

23. Охарактеризуйте напрям формування державних стратегій та політик в моделі публічного управління та адміністрування.

24. Охарактеризуйте напрям публічного адміністрування в моделі публічного управління.

25. Які основні форми публічного управління та адміністрування в Україні? Розкрийте їх призначення.

26. Дайте визначення поняття «закономірність».

27. Наведіть приклади закономірностей, притаманних публічному управлінню, та охарактеризуйте їх.

28. В чому проявляється закономірність ефективності управлінських рішень та дій?

29. Охарактеризуйте стабілізаційні чинники взаємозв'язку рівнів суспільного управління.

30. Чи існують загальноприйняті підходи та правила стосовно систематизації принципів публічного управління?

31. Назвіть та охарактеризуйте найбільш відомі загально-управлінські принципи.

32. Назвіть та охарактеризуйте найбільш відомі універсальні принципи управління.

33. Назвіть та охарактеризуйте принципи цілепокладання.

34. Назвіть та охарактеризуйте сучасні принципи управлінської діяльності.

35. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи публічного управління.

36. Назвіть та охарактеризуйте структурні принципи публічного управління.

37. Поясніть сутність чинників вибору, наведіть їх приклади.

38. Охарактеризуйте моделі циклу та процесу управління.

39. Поясніть схему методологічного супроводу циклу процесу управління в соціальній системі.

40. Розкрийте сутність поняття «самоорганізаційна спроможність розвитку».

41. Поясніть схему розробки концепцій за принципом досягнення самоорганізаційної спроможності розвитку.

42. Назвіть та охарактеризуйте відомі Вам поширені підходи сучасної

публічно-управлінської діяльності, які складають основу управлінського мислення.

43. Стисло охарактеризуйте актуальні проблеми світового розвитку.

44. Стисло охарактеризуйте новітні моделі-підходи сучасного управління суспільним розвитком.

45. Розкрийте сутність американської парадигми досліджень публічного управління.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ситуаційні справи):

Завдання 1. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи до публічного адміністрування.

На основі аналізу даних про підходи до публічного адміністрування виділити переваги та недоліки сучасних методологічних підходів до публічного адміністрування. Надати обґрунтовану відповідь: прихильником якого підходу ви є?

Чи потрібно на сучасному етапі розвитку для України здійснювати розвиток публічного адміністрування?

Обґрунтувати власну думку із наведенням прикладів.

Завдання 2. Публічне адміністрування та феномен влади.

Викладач надає інформацію щодо особливостей та основних тенденцій розвитку влади. Студенти формують власну думку з приводу розвитку подій, а також критично осмислюють проблемні питання у поданому матеріалі за допомогою дискусії.

Завдання 3.

Влада є центральною політичною категорією. Вона дає ключ до розуміння сутності і призначення політичних рухів і самої політики. Тому розуміння сутності влади й знання форм її здійснення є однією з основних передумов ефективної політичної діяльності, дозволяє виділити політику і політичні відносини з усієї групи суспільних відносин:

- порівняти основні характерні ознаки влади як соціального явища і політичної влади;
- дати відповідь на питання про спільне і відмінне між політичною і державною владою;
- звернути увагу на фактори легітимізації влади;
- розкрити її функції в життєдіяльності суспільства;
- порівняти основні ознаки різновидів політичних режимів (тоталітарного, авторитарного, демократичного);
- розглянути реалізацію народовладдя в демократичному суспільстві;
- визначити сутність та умови функціонального розподілу влади на законодавчу, виконавчу і судову.

Завдання 4.

Аналіз повноважень посадових осіб та органів міського самоврядування:

- обрати будь-який перелік повноважень;
- відповідно до обраного органу чи посадової особи, а також вибраних повноважень, подати коротку характеристику діяльності суб'єкта;
- визначити місце та роль у системі міського врядування;
- виявити взаємозв'язок між елементами системи міського самоврядування.

Завдання 5.

З наведених викладачем основних ситуативних проблем наявного адміністративно-територіального устрою держави необхідно обрати ті, які потребують першочергового вирішення, та інші проранжувати за ступенем важливості. Навести власні приклади вирішення означених проблем та обґрунтувати власну думку.

Завдання 6.

Визначити та надати схематичне зображення взаємозв'язку між законами, закономірностями і принципами управління соціальними системами:

- принципи соціального управління;
- загальні закони соціального розвитку;
- закони і закономірності соціального управління;
- закони певного періоду соціального розвитку.

У чому полягає суттєва відмінність між принципами та методами саме соціального управління порівняно з принципами управління підприємницької діяльності?

Завдання 7. Адміністративний процес та адміністративне виробництво.

Розглянути адміністративний процес: нові підходи до розуміння.

- Дати визначення адміністративного акту, охарактеризуйте його особливості.
- Пояснити, що таке правовий режим адміністративного акту?
- Адміністративний договір: у чому його суть і роль в системі правового регулювання?
- Визначити, у чому полягає специфіка нормативних правових актів місцевого самоврядування?

Завдання 8.

Оскільки процес прийняття рішень розпадається на окремі етапи і функціональні фази, то подані складові елементи процесу прийняття політичних державних рішень необхідно розташувати у логічній цілісній послідовності та навести приклади.

Розробка і гласний розгляд альтернативних варіантів політичного вирішення суспільних проблем.

Визначення пріоритетних проблем і формування політичного "порядку денного".

Контроль за перебігом здійснення рішення і «зворотний зв'язок» з його результатами.

Остаточний вибір, формулювання і легітимізація прийнятого рішення.

Реалізація та введення в політичну практику прийнятих рішень.

Завдання 9. Взаємовідносини адміністрацій та суспільства з приводу надання адміністративних послуг.

Чим відвідувач адміністративного органу відрізняється від клієнта?

Пояснити чи можливо кожному робітнику адміністративного апарату довіряти контакти з відвідувачами?

Сутність службового обов'язку адміністрації перед відвідувачами.

Завдання 10. Механізм публічного адміністрування.

Використовуючи інформаційні дані ситуацій, що надає викладач, необхідно:

- розробити план дій щодо розвитку публічних організацій;
- описати використані методи публічного адміністрування;
- зазначити, який стиль публічного адміністрування доцільно застосовувати;
- вказати, який із принципів організації діяльності органів публічного адміністрування буде найефективніший в означеній ситуації;
- вказати, яка зі складових механізму публічного адміністрування у поданій ситуації ефективніша, пояснити чому, на вашу думку.

Завдання 11.

Встановити, чи є корумповані дії, якщо так, то визначити можливий тип корупції, власну думку обґрунтувати та запропонувати заходи щодо їх усунення.

Ситуація 1: Представник громадської організації висловив подяку на правах співпраці із державним службовцем, який відстоював інтереси організації у відповідному міністерстві. Подяка полягала в розмірі п'яти тисяч гривень, а також у тому, що за необхідності при першій нагоді державний службовець отримає підтримку електорату, зокрема серед членів зазначеної громадської організації.

Ситуація 2: Підприємство щорічно подає вчасно звіти до органів статистики та екології про обсяги шкідливих викидів. Проте інколи ці звіти не проходять перевірки на відповідність дійсності, оскільки персонал підприємства дещо занижує показники, щоб не сплачувати чималі штрафи та не витратити великі суми на оновлення обладнання.

Службовці органів статистики та екології заплющують очі на певну невідповідність, бо отримують подяку від керівництва персоналу в розмірі суми, що в десятки разів менше за суму штрафів.

Ситуація 3: До відділення реанімації лікарні потрапило п'ять пацієнтів приблизно в однаково складному стані, проте різної вікової категорії. Зміна може якісно надати допомогу лише чотирьом пацієнтам, інші або мають чекати або власним коштом потрапити до іншої лікарні, що знаходиться за три квартали. Громадянин, який дізнався про можливості обслуговування, звертається до головного лікаря зміни відділення реанімації з проханням, що підкріплено сумою в розмірі п'ятнадцяти тисяч грн, обслужити його протеже першим.

Завдання 12.

Навести перелік законодавчих актів, що забезпечують основу публічного адміністрування. Розподілити за сферами застосування, а також позначити основних користувачів та вкажіть для кого першочергово розроблявся певний законопроект, думки обґрунтувати. Розглянути можливі варіанти структур, які могли ініціювати певний законопроект.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції з використанням сучасних інформаційних технологій, інтерактивні методи в процесі обговорення питань до практичних занять (мікрофон, прес-метод, мозкова атака, акваріум і ін.).

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять, контроль виконання індивідуальних робіт;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді **іспиту**.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Написання рефератів.
3. Виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового іспиту.

11. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **іспит**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується

навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

12. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни здійснюється в балах відповідно до табл.12.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 12.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота														Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1								Змістовий розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	
-	5	-	-	5	-	10		-	5	5	10	5	-	-	40

*T1, T2, ..., T14 – теми занять

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

- усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;
- перевірки правильності розв’язання практичних задач;
- експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі іспиту.

Критерії оцінювання знань під час іспиту

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті складає **40** балів (див. табл. 12.2).

Таблиця 12.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);

- неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
 - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;
- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
- характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента

на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 12.3).

Таблиця 12.3

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Амосов О.Ю. Моделі публічного адміністрування (архетипова парадигма) / О. Ю. Амосов, Н. Л. Гавкалова // Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. – Х. : Вид-во "ДокНаукДержУпр". – Спеціальний випуск. – Червень, 2013. – С. 6–13.

2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : підручник / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.

3. Лазор О.Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування: навч. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Лазор. – К. : Дакор, 2007. – 312 с.
4. Менеджмент для публічної влади: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. – Ніжин : ТОВ "Видавництво "Аспект- Поліграф", 2011. – 360 с.
5. Алексеев В. М. Структури публічного управління в Україні: громадівські ради / В. М. Алексеев. – Чернівці : Технодрук, 2014. – 76 с.
6. Державне управління та державна служба : словник-довідник / за ред. О. Ю. Оболенського. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.
7. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни "Публічне адміністрування" (для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 7.03060101, 8.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)") / С. І. Чернов; С. О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 98 с.
8. Вступ до публічного адміністрування : навч. посібн. / Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко, О. О. Петряєв, О. О. Єрмоленко, В. І. Мельник, М. В. Грузд, А. Г. Кабанець, Г. М. Шумська, за ред. Н. Л. Гавкалової – Мультимедійне інтерактивне електрон. вид. комбінованого використ. (1.07 Гб). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – Назва з тит. екрана.
9. Державне та регіональне управління : навчальн. посібник / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко та ін. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 160 с.
10. Європейська регіональна політика: підручник / за ред. А. Крисоватого та І. Ліщинського. – Тернопіль : ВПЦ "Економічна думка ЗУНУ", 2020. – 236 с.
11. Територіальне управління та місцеве самоврядування : навч. посібн. / О. Я. Немирівська – Київ : УкрСІЧ, 2019. – 226 с.
12. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. ДУ "Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України"; наук. редактор В. С. Кравців. – Львів, 2018. – 157 с.
13. Управління проектно-орієнтованими організаціями : навчальн. посібн. / укл. Н. Л. Гавкалова, М. В. Грузд, Т. А. Власенко, В. І. Мельник, Г. М. Шумська / за заг. ред. д.е.н., проф. Гавкалової Н. Л. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 505 с.
14. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.
15. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2021. – 128 с.

Допоміжна:

1. Багній М. Державна реєстрація громадських об'єднань та благодійних організацій : практ. посіб. / М. Багній, Т. Яцків. – Львів, 2014. – 176 с.

2. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
3. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : ХарРІ УАДУ "Магістр", 2003. – 236 с.
4. Європеїзація публічного адміністрування в Україні в контексті європейської інтеграції : матеріали наук.-практ. конф. 17 груд. 2009 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2009. – 224 с.
5. Культура й етика в публічному адмініструванні : наук. Розробка / С. М. Серьогін, О. В. Антонова, І. І. Хожило та ін. – К. : НАДУ, 2010. – 40 с.
6. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. / В. Я. Малиновський. – Луцьк : Ред.-вид. відділ "Вежа" Вол. держ. унів. ім. Л. Українки, 2000. – 558 с.
7. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна ; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
8. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч. посіб. / Г. Л. Монастирський. – К. : Знання, 2008. – 319 с.
9. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова, Н. В. Фоміцька; за заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2011. – 306 с.
10. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник / О. Ф. Скакун. – 3-тє вид. – К. : Алерта, 2012. – 524 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Президент України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Урядовий портал // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/uk>
6. Міністерство освіти і науки України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
7. Державна служба статистики України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Національне агентство України з питань державної служби // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://nads.gov.ua/>